

L'ànima del sentenciat

Castell de l'Areny

Ubicació

Comarca: Berguedà

Coordenades:

Latitud: 42.17364

Longitud: 1.94587

UTM Est (X): 412937

UTM Nord (Y): 4669593

Classificació

Número de fitxa 08057 - 162

Àmbit: Patrimoni immaterial

Tipologia Tradició oral

Estat de conservació Bo

Protecció Inexistent

Accés Obert

Ús actual: Científic

Titularitat Pública

Autoria de la fitxa Sara Simon Vilardaga

Data de registre de la fitxa: dc., 06/05/2015 - 02:00

Descripció

La llegenda, que ha estat recopilada i adaptada per Albert Rumbo, diu així:

"Un capvespre, un home que vivia lliurat a tots els vicis haguts i per haver però que era un gran devot de les ànimes, passava prop de Sant Romà de la Clusa fugint d'un grup d'homes que volia matar-lo a causa d'un deute que havia contret jugant i per haver deshonrat la germana d'un dels seus perseguidors.

En plena fugida, va topar-se amb una immensa alzina on s'hi trobaven penjats els quartos d'un sentenciat. Espantat per la troballa, i tot i trobar-se en perill de mort per la persecució dels seus enemics, l'home s'aturà per tal de resar-li al difunt un Pare Nostre i una Ave Maria. Enmig de la pregària, el bala perduda contemplà esfereït com els quartos de l'ajusticiat s'unien fins tornar a formar un cos sencer. Aleshores, el sentenciat

prengué la brida del cavall de l'home i li manà que s'estigués quiet i l'esperés, i a l'instant pujà al cavall i sortí al galop.

Al cap de poc, el difunt, muntat a cavall, va trobar-se amb els enemics del fugitiu, els quals, confonent-lo amb ell, li dispararen quatre trets que el feren descavalcar. Convençuts d'haver assolit el seu propòsit, fugiren rabents sense ni tan sols preocupar-se de confirmar la identitat del difunt.

A l'instant, el sentenciat s'aixecà i va anar a trobar l'amo del cavall per tornar-li. Quan hi arribà, el va trobar immòbil i totalment pres del pànic. Llavors, el difunt li explicà que ell era l'ànima del sentenciat per qui havia resat un Pare Nostre i una Ave Maria, i que en recompensa l'havia socorregut per evitar que perdés no només la vida terrenal, sinó també la vida eterna, doncs a causa de la seva moral dissoluta de ben segur que se n'hagués anat de dret cap a l'Infern. Aleshores, el difunt li pregà que millorés la seva vida i que allò que li havia estat a punt de succeir li servís d'escarment. I just acabat de dir això, el cadàver va tornar a dividir-se en quartos."

Observacions:

El text de la descripció de la llegenda i les dades complementàries han estat facilitades per l'arxiver i estudiós de la cultura popular, Albert Rumbo, a partir del recull de llegendes realitzat pel mateix autor. El desenvolupament de la llegenda és bàsicament a l'entorn del concepte de l'ànima i de la seva salvació, i en relació a la interpretació que en fa la religió cristiana, segons la qual l'ànima constitueix el principi vital de les persones, les quals som formades per cos i ànima, i la importància de la salvació final de l'ànima de la qual en depèn la salvació de l'individu.

Bibliografia

RUMBO, Albert: Recull de llegendes berguedanes. (Treball inèdit, pendent d'edició)

PICAS, Josep (1992): "Anècdotes i llegendes de difunts", a l'Erol, núm. 37. Àmbit de Recerques del Berguedà, Berga.